

בפעם הראשונה: ההשערה השוכנת

אור סביר על תעלומת רוצחי-העוֹזי

לרושה אנשים נרצחו בישראל תוך תשעה חודשים. שלושתם נרצחו בי צורות שונות מתמקלע עוזי. בשלושת המקרים לא התגלו עקבותיו של הרוצח. שלושתם נפלו קורבן לרוצח אלמוני, ללא כל סיבה נראית לעין.

בכל מקום אחר בעולם די היה בצירוף עובדות אלה, כדי ליצור פאניקה המינית. חרדה כללית מפני רוצח בלתי מזוהה, היא משלח בקורבנותיו צורות כדורים ללא הבחנה, ושאישי אינו יכול להיות בטוח שלא הוא יהיה קורבנו הבא. שום סימנים של פאניקה כזו לא נראו בישראל. הציבור הגיב באישות לשרשרת הרוצחות של מקרי ה"רצח, הניח למסורה לדאוג לפיענוחם. לכל היותר התבטאה התגובה לרציחות אלה, בי נדחית ציניות במסיבות החברה, או כי מתחיות שערכו נערים לחברותיהם בחורי המדרגות.

השבוע נחרדו, סוף-סוף, רבים מאישינו, תם, החלו לתפוס את המשמעות המסתתרת מאחורי שרשרת הרציחות המיסטריות. היה זה כאשר נודע השבוע, שעה שחוקרי המשטרה המשיכו לגשש באפלה אחר עקבות מבצע הרצח האחרון — רצח דבורה צ'צ'קס בכפר-סבא, כי השיב נקרא להתערב בחקירה.

חוקרי שרותי-הבטחון קיבלו על עצמם לחקור באמצעיהם, בניפרד מחקירת המש"טרה, את פרשת הרצח בכפר-סבא. לרוב אורחי ישראל, שהקדישו לפרשיות הרצח האחרונות לא יותר מהזמן הנחוץ כדי לקרוא ידיעות בעיתונים, היתה זו הפתעה שהוסיפה רק מיסתורין על ה"תעלומות. שכן, ברור הוא שהשיב לא יודע עק לחקור מיקרה רצח רגיל, אפילו אם הוא הסריפיתרונים. התערבות השיב הוסיפה לפרשיות הרצח מימד חדש — פוליטי.

אלא שלא לכולם היתה בהתערבות שרותי הבטחון משום הפתעה.

מי שעקב באיור רצוף אחר החידה ה"בלשית, הממשיכה להסתבך מיום ליום, יכול

שרותי-הבטחון מאשר לתחום חקירת המש"טרה.

★ ★ ★

השיטה והמניע

כל מי שהתנסה בימיו בפינוח תעי לומת פשע, ולו רק דרך קריאה בספרות בלשית, יודע שהמפתחות המובילים לקראת גילוי מבצעי הפשע הם שניים: שיטת הביצוע, המניע.

שלושה מקרי הרצח, שהצטרפו לתעלומה אחת, הצביעו על שיטת פעולה אחידה בכל שלושת המקרים. התנוני הגכה יצחק סטור לארו נורה לפני תשעה חודשים בדיוק, כי כניסה לחדר המדרגות של ביתו שכרמת-יצחק מכדור כדור מתוך תמקלע עוזי, ד"ר זיגפריד יכמן, רופא השגרירות האמריקאית, נורה לפני ארבעה וחצי חודשים, כי פתח ביתו שברחוב מוא"ה בתל-אביב, כי כדור בודד מתוך תמקלע עוזי. דבורה צ'צ'קס נורתה לפני שלושה שבועות בביתה בכפר-סבא עלידי צרור שנורה מתוך תמקלע עוזי, דרך חלון ביתה, ושפצע גם את בעלה, פישל צ'צ'קס.

בכל שלושת המקרים היה כלי-הרצח אחד — תמקלע עוזי, דבר שהיקנה לשרשרת הרציחות את השם "רציחות ה"עוזים". בכל שלושת המיקרים נורו הקורבנות ליד ביתם, או בתוך ביתם. כל שלושת מעשי הרצח בוצעו כשלא היו כל עדי ראיה, דבר המצוי על תיכונן מדויק, שהסתמך על עיקוב ממושך אחר הקורבנות. בכל ה"מיקרים נעלם הרוצח מבלי להשאיר עקבות, דבר הכניח מקום לסברה שדרך הגסיגיה תוכננה אף היא מראש בכל שלושת המיקרים.

זהו המפתח של שיטת הפעולה. כיוון ש"ברדעת לא יעלה את הסברה כי שלוש הרציחות הן צירוף מקרי של שלושה מסורי פים, הרוצחים ללא כל סיבה, באותה שיטה עצמה, נותרה רק המסקנה כי מבצעם של שלושת מעשי-הרצח הוא אדם אחד. ההנחה הפשוטה והקלה ביותר, העולה

קרנן צ'צ'קס ושומר ביקור בברית המועצות

רצח פוליטי?

איזה סוג של מחתרת זו? מה הן מטרתה? תיהו מה המניע הדוחף אותה לבצע את מעשי-הרצח?

מניע כזה אפשר למצוא אם מחפשים מכנה משותף כלשהו, ולו גם המעורער ביותר, לשלושת קורבנות הרצח. אחת ה"השערות שהועלו בכיוון זה היתה שהמכנה המשותף בין שלושת הנרצחים הוא בכך ששלושתם שהו בתקופת מלחמת העולם ה"שניה במחנות-ריכוז או גטאות, ובמיקרה כזה יתכן ששלושתם היו קאפוס או אנשי היוזנרס.

לו היה מסתבר כך, אפשר היה להניח את קיומה של מחתרת אנטי-קאפוס, שהחלי"טה לנקום במי שחשוד, לדעתה, בשיתוף-פעולה עם הנאצים.

אך השערה זו הופרכה בעודה באיבה. לא רק שלא נמצא מכנה משותף כזה, אלא שהתברר שד"ר יכמן לא שהה בתקופת מלחמת העולם השנייה במדינה שהיתה תחת כיבוש גרמני.

לעומת זאת נמצא מכנה משותף אחר, ל"פחות בין שניים מן הקורבנות. התברר כי גם פישל צ'צ'קס, בעלה של הנרצחת בכפר-סבא, שנפצע בשעת היריות, שכתנו כנראה אליו ולא אל אשתו, וגם ד"ר זיגפריד יכמן, היו מעורבים בענייני-הרושך פוליטיים.

ד"ר יכמן עסק בעניינים אלה בישראל, שהועסק עלידי השגרירות האמריקאית. ר"אילו פישל צ'צ'קס היה יודע כמדויק של אחד מאירגוני-הרושך, בעיקר על אנשים ש"נחשדו בנטיית שמאליות קיצונית במדינה.

(המשך בעמוד 10)

ביצוע ב"רציחות העוזים", עדיין לא הוכח ששלושת הנרצחים נורו מתוך אותו קנה של תמקלע עוזי, יש בה כדי לחזק את ההשערה שמעשי רצח אלה עלולים היו להתבצע בידי כנוסיה מחתרתית, שברשותה יש למעלה מתמקלע עוזי אחד.

השערה שהועלתה, כאילו לא יתכן ש"עוזים ימצאו בידי אורחים, אין לה על מה להסתמך. בישראל מתגולל בידי אורחים מ"חוגים שונים נשק ללא רשיון. בתקופת מיבצע סיני נמצאו אורחים רבים שלקחו אל בתיהם תמקלעית מסוגים שונים, וכ"תוכם עוזים למזכרת.

המסתח של שיטת הרצח מוביל איפוא אל שני פיתרונות אפשריים, שכל אחד מהם חייב להיות מובא בחשבון ולהיבחן מכל צדדיו.

● שלושת מעשי הרצח בוצעו עלידי כנוסיה מחתרתית שמהותה צריכה להתברר עלידי מפתח המניע.

● ש"רציחות העוזים" בוצעו עלידי אדם אחד, בעל תכונות בלתי רגילות, רוצח ה"פועל לפי תוכנית וכחנה ברורה, ומגנע עלידי הדפי סרורף.

★ ★ ★

ענייני-הרושך פוליטיים

יתה, כאשר הסיק החוקר את ה"מסקנות המשתמעות ממפתח השיטה, הוא חייב לבחון כל אחת מהן לסי מפתח המניע.

אם אומנם בוצעו כל "רציחות העוזים" עלידי כנוסיה מחתרתית, נשאלת השאלה: ה

בתחילה על הדעת, היא שהרוצח אינו אלא מסורף צמא-דם, היורה בקורבנותיו ללא כל הבחנה. זה יכול היה להיות הסבר נוח מאוד, אילו לא היה בלתי-סביר לחלוטין.

מאחר שברור הוא כי הקורבנות נודעו להרצח, אחרי עיקוב ממושך, ותוך תיכונן שאיפשר נסיגה ללא עדי-ראיה והותרת עקבות, נוסלת ההנחה שהם נרצחו עלידי מסורף משתולל, שאינו בורר את קורבנותיו.

עתה, כאשר שיטת הרצח היא ברורה, יש לברר מהו המפתח הטמון בה.

★ ★ ★

למי יש "עוזי"?

רשאלה הראשונה היא: מי משתמש ב"בשיות רצח מעין אלה שהתגלו ב"רציחות העוזים"?

שיטת הביצוע מצביעה קודם כל על מחתרת. זוהי השערה הנראית ממבט ראשון פאנטסטית ובלתי-מצאוית. אך החוקר ה"מנסה לפענח את תסבוכת תעלומות הרצח, עקב בצד אגודל, אינו רשאי להתחמק מ"מנה.

רצח המבוצע תוך כדי עיקוב, תיכונן ו"נסיגה, הוא בדרך כלל עבודת צוות. ואם הדבר יפה לגבי רצח בודד, על אחת כמה וכמה לגבי שורה של רציחות, שהפעולות הכרוכות בהן הן למעלה מפותחתי של אדם אחד, אלא אם כן הוא גאון, בעל סגולות מיוחדות במינן, המכשירות אותו לביצוע רצח-מושלם.

גם העובדה שלמרות הרימזין בשיתת ה"י

היה להגיע מהר מאוד למסקנה כי פרשיות אלה שייכות יותר לתחום התעניינותם של

נרצח יכמן עבודה אצל אמריקאים